Izdevējs: Augstākā Padome
Veids: likums
Pieņemts: 04.06.1991.
Stājas spēkā: 04.06.1991.

Publicēts:
Latvijas Republikas Augstākās Padomes un Valdības Ziņotājs, 31/32, 15.08.1991.

Attēlotā redakcija: 01.01.2026. - ...

Grozījumi:

01.09.1992. likums / Ziņotājs, 37/38, 24.09.1992.; Diena, 167, 08.09.1992. / Stājas spēkā 01.09.1992.
08.06.1994. likums / LV, 73, 22.06.1994. / Stājas spēkā 06.07.1994.
27.10.1994. likums / LV, 131, 08.11.1994.; Ziņotājs, 23, 15.12.1994. / Stājas spēkā 01.01.1995.
24.11.1994. likums / LV, 144, 10.12.1994.; Ziņotājs, 2, 26.01.1995. / Stājas spēkā 24.12.1994.
02.11.1995. likums / LV, 176, 14.11.1995.; Ziņotājs, 24, 28.12.1995. / Stājas spēkā 28.11.1995.
23.05.1996. likums / LV, 94, 31.05.1996.; Ziņotājs, 13, 11.07.1996. / Stājas spēkā 01.06.1996.
05.12.1996. likums / LV, 226/227, 24.12.1996. / Stājas spēkā 07.01.1997.
20.03.1997. likums / LV, 83/84, 27.03.1997.; Ziņotājs, 8, 24.04.1997. / Stājas spēkā 10.04.1997.
23.10.1997. likums / LV, 289, 05.11.1997.; Ziņotājs, 23, 11.12.1997. / Stājas spēkā 19.11.1997.
13.05.1999. likums / LV, 171/172, 26.05.1999.; Ziņotājs, 12, 17.06.1999. / Stājas spēkā 01.07.1999.
04.11.1999. likums / LV, 381/383, 17.11.1999.; Ziņotājs, 23, 09.12.1999. / Stājas spēkā 01.01.2000.
15.06.2000. likums / LV, 250/251, 05.07.2000.; Ziņotājs, 14, 27.07.2000. / Stājas spēkā 19.07.2000.
04.10.2001. likums / LV, 146, 12.10.2001.; Ziņotājs, 21, 08.11.2001. / Stājas spēkā 26.10.2001.
06.12.2001. likums / LV, 185, 20.12.2001.; Ziņotājs, 2, 24.01.2002. / Stājas spēkā 03.01.2002.
24.01.2002. likums / LV, 20, 06.02.2002.; Ziņotājs, 4, 28.02.2002. / Stājas spēkā 20.02.2002.
20.06.2002. likums / LV, 104, 10.07.2002.; Ziņotājs, 16, 22.08.2002. / Stājas spēkā 24.07.2002.
24.10.2002. likums / LV, 161, 06.11.2002.; Ziņotājs, 22, 28.11.2002. / Stājas spēkā 20.11.2002.
19.12.2002. likums / LV, 189, 28.12.2002.; Ziņotājs, 2, 23.01.2003. / Stājas spēkā 01.01.2003.
20.03.2003. likums / LV, 52, 03.04.2003. / Stājas spēkā 17.04.2003.
29.05.2003. likums / LV, 89, 13.06.2003.; Ziņotājs, 14, 24.07.2003. / Stājas spēkā 27.06.2003.
27.05.2004. likums / LV, 96, 16.06.2004.; Ziņotājs, 13, 15.07.2004. / Stājas spēkā 30.06.2004.
16.12.2004. likums / LV, 206, 24.12.2004.; Ziņotājs, 2, 27.01.2005. / Stājas spēkā 01.01.2005.
14.04.2005. likums / LV, 65, 26.04.2005.; Ziņotājs, 10, 26.05.2005. / Stājas spēkā 10.05.2005.
13.10.2005. likums / LV, 170, 26.10.2005.; Ziņotājs, 22, 24.11.2005. / Stājas spēkā 27.10.2005.
15.06.2006. likums / LV, 98, 27.06.2006.; Ziņotājs, 14, 27.07.2006. / Stājas spēkā 01.10.2006.
14.09.2006. likums / LV, 157, 03.10.2006.; Ziņotājs, 20, 26.10.2006. / Stājas spēkā 01.05.2007.
12.06.2008. likums / LV, 98, 27.06.2008.; Ziņotājs, 14, 24.07.2008. / Stājas spēkā 11.07.2008.
04.12.2008. likums / LV, 200, 23.12.2008.; Ziņotājs, 3, 12.02.2009. / Stājas spēkā 01.07.2009.
16.09.2010. likums / LV, 157, 05.10.2010. / Stājas spēkā 01.11.2010.
28.10.2010. likums / LV, 183, 17.11.2010. / Stājas spēkā 01.12.2010.
21.07.2011. likums / LV, 120, 03.08.2011. / Stājas spēkā 17.08.2011.
24.01.2013. likums / LV, 27, 07.02.2013. / Stājas spēkā 21.02.2013.
06.03.2014. likums / LV, 57, 20.03.2014. / Stājas spēkā 31.03.2014.
12.06.2014. likums / LV, 123, 27.06.2014. / Stājas spēkā 11.07.2014.
16.10.2014. likums / LV, 214, 29.10.2014. / Stājas spēkā 12.11.2014.
28.04.2016. likums / LV, 91, 12.05.2016. / Stājas spēkā 26.05.2016.
04.10.2018. likums / LV, 204, 16.10.2018. / Stājas spēkā 01.01.2019.
11.10.2018. likums / LV, 210, 24.10.2018. / Stājas spēkā 07.11.2018.
14.03.2019. likums / LV, 61, 27.03.2019. / Stājas spēkā 10.04.2019.
20.01.2022. likums / LV, 24B, 03.02.2022. / Stājas spēkā 17.02.2022.
20.01.2022. likums / LV, 24B, 03.02.2022. / Stājas spēkā 17.02.2022.
14.12.2023. likums / LV, 251, 29.12.2023. / Stājas spēkā 01.01.2024.
21.11.2024. likums / LV, 236, 04.12.2024. / Stājas spēkā 18.12.2024.
27.03.2025. likums / LV, 71, 10.04.2025. / Stājas spēkā 24.04.2025.
03.12.2025. likums / LV, 244, 18.12.2025. / Stājas spēkā 01.01.2026.

LATVIJAS REPUBLIKAS LIKUMS

Par policiju

Šis likums nosaka policijas jēdzienu, uzdevumus, darbības principus un vietu valsts pārvaldes un pašvaldības iestāžu sistēmā, policijas pienākumus, tiesības, struktūru, kompetenci, policijas darbinieka tiesisko aizsardzību, darbības garantijas, atbildību, finansēšanas, materiāltehniskās apgādes kārtību, kā arī policijas darbības uzraudzību un kontroli. Šā likuma noteikumi nav attiecināmi uz Nodokļu un muitas policijas darbību.

(Preambula ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.1996., 19.12.2002., 15.06.2006., 16.10.2014., 11.10.2018. un 27.03.2025. likumu, kas stājas spēkā 24.04.2025. Grozījums par vārdu "Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu un muitas policijas" aizstāšanu ar vārdiem "Nodokļu un muitas policijas" stājas spēkā 01.01.2026. Sk. pārejas noteikumu 15. punktu)

I nodaļa
VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

1. pants. Policija

Policija ir apbruņota militarizēta valsts vai pašvaldības institūcija, kuras pienākums ir aizsargāt personu dzīvību, veselību, tiesības un brīvības, īpašumu, sabiedrības un valsts intereses no noziedzīgiem un citiem prettiesiskiem apdraudējumiem.

(08.06.1994. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 06.07.1994.)

2. pants. Policijas darbinieks

Policijas darbinieks ir persona, kura ieņem amatu Valsts policijā un kurai piešķirta speciālā dienesta pakāpe.

(15.06.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

2.[1] pants. Pašvaldības policijas darbinieks

Pašvaldības policijas darbinieks ir persona, kura ieņem pašvaldības vai pašvaldību kopīgi iedibinātu policijas amatu un pilda šajā likumā noteiktos pienākumus attiecīgās pašvaldības administratīvajā teritorijā, citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kura deleģējusi šajā likumā noteikto uzdevumu izpildi, vai to pašvaldību teritorijās, kuras ir izveidojušas kopīgu pašvaldības policiju.

Pašvaldības policijas darbinieka darba tiesiskās attiecības regulē Darba likums, ciktāl šis likums nenosaka citādi.

(15.06.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.09.2010., 24.01.2013. un 11.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

2.[2] pants. Ostas policijas darbinieks

Ostas policijas darbinieks ir persona, kura ieņem Ostas pārvaldes iedibinātu policijas amatu un pilda šajā likumā noteiktos pienākumus attiecīgās ostas teritorijā.

Ostas policijas darbinieka darba tiesiskās attiecības regulē Darba likums, ciktāl šis likums nenosaka citādi.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.12.2010.)

3. pants. Policijas uzdevumi

Policijas uzdevumi ir:

— garantēt personu un sabiedrības drošību;

— novērst noziedzīgus nodarījumus un citus likumpārkāpumus;

— atklāt noziedzīgus nodarījumus, meklēt personas, kas izdarījušas noziedzīgus nodarījumus;

— likumā paredzētajā kārtībā sniegt palīdzību iestādēm, privātpersonām un personu apvienībām to tiesību aizsardzībā un ar likumu noteikto pienākumu realizācijā;

— savas kompetences ietvaros izpildīt administratīvos sodus un krimināsodus.

Aizliegts iesaistīt policiju tādu uzdevumu pildīšanā, kuri nav noteikti Latvijas Republikas likumos.

Nevienam nav tiesību iejaukties policijas rīcībā, kad tā pilda savus pienākumus, izņemot iestādes un amatpersonas, kuras tieši tam pilnvarojis likums.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2000. un 13.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2005.)

4. pants. Policijas darbības tiesiskais pamats

Policijas darbības tiesiskais pamats ir Latvijas Republikas Satversme, starptautiskie līgumi, šis likums, citi Latvijas Republikas likumi un normatīvie akti, kā arī pašvaldību lēmumi, ja tie nav pretrunā ar Latvijas Republikas likumiem.

(05.12.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.01.1997.)

5. pants. Policijas darba organizācijas un darbības principi

Policijas darbība tiek organizēta, ievērojot likumību, humānismu, cilvēka tiesības, sociālo taisnīgumu, atklātumu, vienvadību un balstoties uz iedzīvotāju palīdzību.

Policija aizsargā personu tiesības un likumīgās intereses neatkarīgi no šo personu izcelsmes, dzimuma, vecuma, sociālā un mantiskā stāvokļa, nodarbošanās, pilsonības, rases un nacionālās piederības, attieksmes pret reliģiju, politiskās un citas pārliecības, kā arī izglītības un valodas, dzīvesvietas un citiem apstākļiem.

Personu tiesību un brīvību un valsts interešu vienlīdzīgas aizsardzības nolūkā policijas darbinieki nepiedalās partiju, citu sabiedriski politisko organizāciju un kustību darbībā un uz dienesta laiku policijā aptur savu piederību pie tām.

Policija ar savu darbību nodrošina personu tiesību un brīvību ievērošanu. Šo tiesību un brīvību ierobežošana ir pieļaujama, tikai pamatojoties uz likumu un likumā noteiktajā kārtībā. Ikreiz, kad policijai nākas ierobežot personu tiesības un brīvības, policijas darbinieks sniedz tām paskaidrojumu, kurā pamato katru konkrēto ierobežojumu. Šādos gadījumos pēc personu pieprasījuma policijas darbiniekam jānosauc savs uzvārds, amats un dienesta vieta, kā arī jāuzrāda dienesta apliecība.

Policija dod iespēju aizturētajām un apcietinātajām personām realizēt tiesības uz juridisko palīdzību un, ja šīs personas vēlas, nekavējoties paziņo viņu atrašanās vietu ģimenei un darbavietas vai mācību iestādes administrācijai. Policija nodrošina aizturēto un apcietināto personu veselības aizsardzību, veic neatliekamus pasākumus medicīniskās palīdzības sniegšanai un šo personu īpašuma aizsardzībai.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2022.)

6. pants. Atklātums policijas darbībā

Policija dienesta interesēs par savu darbību informē valsts un pašvaldību iestādes, kā arī iedzīvotājus.

Policijai aizliegts izpaust ziņas, kuras ir valsts vai cits ar likumu īpaši aizsargāts noslēpums, kuras satur komercnoslēpumu vai patentu noslēpumu. Aizliegts izpaust pirmstiesas izmeklēšanas datus bez prokurora vai izmeklētāja tiešā priekšnieka atļaujas, kā arī materiālus, kuri ir pretrunā ar nevainīguma prezumpciju.

Policijai aizliegts izpaust ziņas, kuras aizskar cilvēku personisko dzīvi, kā arī fizisko un juridisko personu godu un cieņu, ja šī darbība nenotiek tiesiskās kārtības nostiprināšanas un izmeklēšanas interesēs.

Policijai ir jāatsauc ziņas, ko tā izplatījusi par iestādēm, privātpersonām un personu apvienībām, ja tās neatbilst patiesībai. Atsaukums mēneša laikā jāizplata tādā pašā veidā, kādā tika izplatītas nepatiesās ziņas.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2000. un 13.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2005.)

7. pants. Policijas sadarbība

Policija sadarbojas ar iestādēm, privātpersonām un personu apvienībām.

(13.10.2005. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 27.10.2005.)

8. pants. Policijas starptautiskā sadarbība

Policija sadarbojas ar citu valstu policiju (miliciju), starptautiskajām organizācijām, savienībām vai kopienām, kā arī piedalās starptautiskajās misijās un operācijās saskaņā ar Latvijas Republikai saistošiem starptautiskajiem līgumiem.

Lēmumu par policijas darbinieku piedalīšanos starptautiskajās misijās un operācijās pieņem Ministru kabinets.

Kārtību, kādā policijas darbiniekus norīko un nosūta dalībai starptautiskajās misijās un operācijās, kā arī to finansēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(20.03.2003. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.04.2003.)

8.[1] pants. Policijas sakaru virsnieki

(Izslēgts ar 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

8.[2] pants. Policijas darbinieka palīgi

Par policijas darbinieka palīgiem var būt Latvijas Republikas pastāvīgie iedzīvotāji vecumā no 20 līdz 65 gadiem, kuri, ņemot vērā viņu personiskās īpašības, ir spējīgi brīvprātīgi palīdzēt policijas darbiniekiem.

Policijas darbinieka palīgu darba organizācijas un pienākumu pildīšanas kārtību, viņu tiesības un pienākumus nosaka Ministru kabinets.

(15.06.2006. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

II nodaļa
POLICIJAS DARBINIEKA PIENĀKUMI

9. pants. Policijas darbinieka vispārīgie pienākumi

Jebkura policijas darbinieka pienākums ir visā Latvijas Republikas teritorijā neatkarīgi no viņa ieņemamā amata, atrašanās vietas un laika gadījumā, ja pie viņa griežas personas ar pieteikumu vai ziņojumu par notikumu, kurš apdraud personu un sabiedrības drošību, kā arī pašam konstatējot tādu notikumu, veikt iespējamos pasākumus, lai novērstu likumpārkāpumu, glābtu cilvēkus un sniegtu viņiem palīdzību likumpārkāpumu izdarījušo personu konstatēšanā un aizturēšanā, noskaidrot aculieciniekus, apsargāt notikuma vietu, kā arī paziņot par notikušo tuvākajai policijas iestādei.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2000. likumu, kas stājas spēkā 19.07.2000.)

10. pants. Policijas darbinieka pamatpienākumi

Saskaņā ar policijas uzdevumiem policijas darbinieka pamatpienākumi atbilstoši dienesta kompetencei ir:

1) nodrošināt kārtību uz ceļiem, ielās, laukumos, parkos, sabiedriskā transporta līdzekļos, lidostās, ostās, stacijās un citās publiskās vietās, lai garantētu personu un sabiedrības drošību;

2) reģistrēt iesniegumus un informāciju par noziedzīgiem nodarījumiem un citiem likumpārkāpumiem, par notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, un par tajos iesaistītajām personām, savlaicīgi reaģēt uz sniegto informāciju, kā arī nodot kompetentām amatpersonām un institūcijām saņemto informāciju par personu vai sabiedrības drošību apdraudošiem notikumiem (avārijām, ugunsgrēkiem, katastrofām, stihiskām nelaimēm un citiem gadījumiem);

3) sniegt neatliekamo palīdzību personām, kuras cietušas likumpārkāpumu rezultātā, nelaimes gadījumos vai atrodas bezpalīdzības stāvoklī, arī tad, ja tās reibuma stāvoklī zaudējušas spēju patstāvīgi pārvietoties vai var nodarīt kaitējumu apkārtējiem vai pašas sev, kā arī sniegt palīdzību nepilngadīgām personām, kas palikušas

bez vecāku vai viņu aizstājēju uzraudzības;

4) saskaņā ar likuma prasībām veikt izmeklēšanu, nodrošināt noteiktā kārtībā kriminālistikas speciālistu piedalīšanos izmeklēšanas darbībās, veikt nepieciešamos operatīvās meklēšanas un citus likumā noteiktos pasākumus, lai atklātu, pārtrauktu un novērstu noziedzīgus nodarījumus, konstatētu un meklētu personas, kuras tos izdarījušas vai kuras slēpjas no izmeklēšanas un tiesas, izvairās no krimināLsoda izciešanas vai ir bezvēsts prombūtnē, kā arī lai konstatētu cilvēku personību un identificētu līķus;

5) izpildīt tiesas nolēmumus, prokurora lēmumus un norādījumus, kas saistīti ar meklēšanas un izmeklēšanas darbību veikšanu;

6) novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot pie administratīvās atbildības saucamās personas, atbilstoši kompetencei veikt administratīvā pārkāpuma procesu;

7) savu pilnvaru ietvaros atklāt noziedzīgu nodarījumu un administratīvo pārkāpumu cēloņus un tos veicinošos apstākļus un veikt pasākumus to novēršanai; piedalīties personu tiesiskajā audzināšanā;

8) apsargāt, konvojēt un uzturēt aizturētās personas, savas kompetences ietvaros izpildīt krimināLsodus un administratīvos sodus, apsargāt un konvojēt apcietinātās un ar brīvības atņemšanu notiesātās personas procesuālo darbību veikšanai, ja procesa virzītājs ir izmeklētājs, kā arī apsargāt un konvojēt uz tiesu un no tās apcietinātās un ar brīvības atņemšanu notiesātās personas tādu administratīvo un civiltiesisko jautājumu izskatīšanai, kas tām radušies pirms ieslodzījuma;

9) īstenot Ministru kabineta noteikto objektu un kritiskās infrastruktūras fiziskās drošības pasākumus;

10) nodrošināt policijai nodotās apslēptās un atrastās mantas, kā arī atrasto dokumentu (turpmāk — atrastā manta) saglabāšanu līdz turpmākai rīcībai ar tiem;

11) regulēt transportlīdzekļu un gājēju kustību, veikt satiksmes un satiksmes līdzekļu uzraudzību;

12) kontrolēt noteikumu ievērošanu ieroču aprites, apsardzes darbības un detektīvdarbības jomā;

13) *(izslēgts ar 14.04.2005. likumu)*;

14) *(izslēgts ar 06.12.2001. likumu)*;

15) *(izslēgts ar 15.06.2000. likumu)*;

16) gādāt par liecinieku, cietušo, citu personu un to ģimenes locekļu drošību, kā arī par viņu mantas apsardzību, ja apdraudēta šo personu dzīvība, veselība vai manta sakarā ar palīdzību, ko tās sniegušas tiesībaizsardzības iestādēm noziedzīgu nodarījumu atklāšanā un novēršanā;

17) izpildīt tiesu (tiesnešu), prokuroru lēmumus par to personu piespiedu atvešanu, kuras izvairās no ierašanās pēc izsaukuma, kā arī izpildīt tiesu lēmumus par apcietinājumu;

18) reģistrēt un uzskaitīt ceļu satiksmes negadījumus, kurus dokumentāri noformē Valsts policijas darbinieki;

19) kontrolēt ūdens satiksmes drošības noteikumu ievērošanu iekšējos ūdeņos, kā arī atpūtas kuģu reģistrācijas noteikumu ievērošanu;

20) reģistrēt un uzskaitīt ūdens satiksmes negadījumus iekšējos ūdeņos, kā arī personas, kuras uzskatāmas par cietušām un bojā gājušām ūdens satiksmes negadījumos;

21) novērst tūlītējus draudus, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu šajā mājoklī pastāvīgi dzīvojošas personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai, līdz tiesa izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību;

22) kontrolēt, kā tiek pildīti tiesas vai tiesneša lēmumi par pagaidu aizsardzību pret vardarbību vai ārvalstu iestāžu nolēmumi, saskaņā ar kuriem izsniegta Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 12.jūnija regulas (ES) Nr. 606/2013 par aizsardzības pasākumu savstarpēju atzīšanu civillietās (turpmāk — Eiropas Parlamenta un Padomes regula Nr. 606/2013) 5.pantā minētā apliecība.

Ceļu satiksmes negadījumu veidus, personu loku, kuras uzskatāmas par cietušām un bojā gājušām ceļu satiksmes negadījumos, kā arī ceļu satiksmes negadījumu reģistrēšanas un uzskaites, reģistrējamo ziņu saņemšanas un izsniegšanas kārtību un apjomu nosaka Ministru kabinets.

Ūdens satiksmes negadījumu reģistrēšanas un uzskaites, reģistrējamo ziņu saņemšanas un izsniegšanas kārtību un apjomu nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabinets nosaka šā panta pirmās daļas 2.punktā minēto iesniegumu un informācijas reģistrēšanas kārtību, apjomu un glabāšanas termiņus, kā arī reaģēšanas laiku, ja saņemta informācija par noziedzīgiem nodarījumiem, citiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību.

Aizturēto, apcietināto un notiesāto personu konvojēšanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.03.1997., 23.10.1997., 15.06.2000., 06.12.2001., 20.06.2002., 27.05.2004., 14.04.2005., 13.10.2005., 15.06.2006., 14.09.2006., 12.06.2008., 21.07.2011., 06.03.2014., 12.06.2014., 28.04.2016., 20.01.2022., 21.11.2024. un 27.03.2025. likumu, kas stājas spēkā 24.04.2025. Pirmās daļas 8. punkta jaunā redakcija stājas spēkā 01.07.2025. Sk. pārejas noteikumu 16. punktu)

11. pants. Policijas darbinieka papildpienākumi

Policijas darbiniekam savas kompetences ietvaros ir pienākums palīdzēt:

1) deputātiem, deputātu kandidātiem, kā arī valsts iestāžu amatpersonām, ja tiek traucēta to likumīgā darbība;

2) veselības aizsardzības un veterināruzraudzības iestādēm — karantīnas pasākumu veikšanā epidēmiju un epizootiju gadījumos;

3) ārstniecības iestādēm, ārstniecības personām, Sabiedrības veselības dienesta epidemiologiem un valsts sanitārajiem inspektoriem — to personu piespiedu atvešanā apsekošanai vai ārstēšanai, kuras slimo ar alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu atkarību vai veneriskajām slimībām, ir sociāli bīstami psihiski slimas, kā arī to personu atvešanā un apsardzē ārstniecības iestādē, par kurām ir pietiekams pamats secināt, ka tās ir inficētas ar imūndeficīta vīrusu (HIV) vai infekcijas slimībām, kuru sarakstu apstiprina Ministru kabinets, ja tās izvairās no ierašanās ārstniecības iestādē;

4) ieslodzījuma vietām — likumpārkāpumu novēršanā un izdarīto noziedzīgo nodarījumu atklāšanā šajās iestādēs;

5) ugunsdzēsības un glābšanas dienestiem — profilakses pasākumu veikšanā un ugunsgrēku dzēšanā, kā arī glābšanas darbos;

6) Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem — nozaudēto un izlaupīto ieroču, munīcijas, sprāgstvielu un citu iedzīvotājiem bīstamu vielu, izstrādājumu un priekšmetu meklēšanā;

7) autotransporta un elektrotransporta kontroles dienestiem — transporta lietošanas noteikumu pārkāpēju personības noskaidrošanā;

8) vides aizsardzības un muitas iestādēm, Valsts ieņēmumu dienestam un Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei — to likumīgajā darbībā;

9) Valsts robežsardzei — ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanas, uzturēšanās, izceļošanas un tranzīta noteikumu ievērošanas kontrolē un profilaksē;

10) būvinspektoriem — iekļūšanā būvēs un zemes gabalu teritorijās, ja ir pamatotas aizdomas par patvaļīgu būvniecību, kas var apdraudēt citu personu dzīvību, veselību vai īpašumu.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.03.1997., 13.05.1999., 15.06.2000., 06.12.2001., 27.05.2004., 15.06.2006., 04.12.2008. un 12.06.2014. likumu, kas stājas spēkā 11.07.2014)

III nodaļa
POLICIJAS DARBINIEKA TIESĪBAS

12. pants. Policijas darbinieka vispārējās tiesības

Policijas darbiniekam, pildot viņam uzliktos pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, ir tiesības:

1) prasīt, lai personas pārtrauc likumpārkāpumus un citu rīcību, kura traucē policijas pilnvaru izpildi, kā arī pielietot pret likumpārkāpējiem paredzētos piespiedu līdzekļus;

2) identificēt personas, tai skaitā pārbaudīt personām, kuras tiek turētas aizdomās par likumpārkāpumu izdarīšanu, personību apliecinošos dokumentus, kā arī citus dokumentus, kas nepieciešami to tiesību normu ievērošanas pārbaudei, kuru izpildes kontrole un uzraudzība uzdota policijai;

3) veikt personu aptauju, pieņemt paskaidrojumus, kā arī izsaukt uz policijas iestādi jebkuru personu sakarā ar lietām un materiāliem, kuru izskatīšana ir policijas kompetencē, bet, ja šīs personas bez attaisnojoša iemesla neierodas pēc izsaukuma, likumā noteiktajā kārtībā veikt to piespiedu atvešanu;

4) veikt likumā noteiktās procesuālās darbības administratīvā pārkāpuma procesa nodrošināšanai;

5) aizturēt militārpersonas, kuras izdarījušas likumpārkāpumus, un nodot tās Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem;

6) aizturēt un līdz nodošanai kompetentām iestādēm turēt speciāli iekārtotās telpās personas, kuras izvairās no krimināLsoda izciešanas, apcietinājuma;

6^1) izpildot tiesas (tiesneša) vai prokurora lēmumu par personas piespiedu atvešanu, nogādāt personu uz tiesu vai prokuratūru, vai, ja nepieciešams, uz policijas iestādi un turēt policijas iestādē līdz personas nogādāšanai uz tiesu vai prokuratūru, bet ne ilgāk kā četras stundas;

7) likumā noteiktajā kārtībā aizturēt un turēt apsardzībā personas, kuras tiek turētas aizdomās par noziedzīgu nodarījumu vai administratīvo pārkāpumu izdarīšanu;

8) aizturēt personas vecumā līdz 16 gadiem, kuras patvaļīgi pametušas dzīvesvietu vai bērnu iestādi, un turēt tās policijas iestādē līdz nodošanai vecākiem vai viņu aizstājējiem, vai bērnu iestādēm;

8^1) aizturēt līdz nodošanai kompetentām iestādēm personas, kas pārkāpušas ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanas, uzturēšanās, izceļošanas un tranzīta noteikumu prasības;

9) personas, kuras alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu lietošanas rezultātā zaudējušas spēju patstāvīgi pārvietoties vai orientēties vai var nodarīt kaitējumu apkārtējiem vai pašas sev, nogādāt iestādēs, kas sniedz atskurbšanas pakalpojumus, ārstniecības iestādēs vai mājoklī;

10) uz rakstveida pieteikuma pamata aizturēt personas, kuras mājoklī atrodas alkohola, narkotisko, psihotropo vai toksisko vielu reibuma stāvoklī un var nodarīt kaitējumu sev vai apkārtējiem cilvēkiem, vai gadījumā, ja apkārtējie cilvēki baidās palikt vienatnē ar šo personu un nav cita pamata tās aizturēšanai, uzturēt tādas personas policijas iestādē, līdz zudis apdraudējuma pamats, bet ne ilgāk par 12 stundām;

10^1) ja pastāv tūlītēji draudi, ka persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu šajā mājoklī pastāvīgi dzīvojošas personas (turpmāk — aizsargājamā persona) dzīvībai, brīvībai vai veselībai, pieņemt lēmumu, kas uzliek par pienākumu pilngadīgai personai, kura rada draudus, atstāt mājokli, kur pastāvīgi dzīvo aizsargājamā persona, neatgriezties un neuzturēties šajā mājoklī un tā tuvumā (turpmāk — policijas lēmums par nošķiršanu) tuvāk par lēmumā noteikto attālumu uz laiku līdz astoņām dienām no lēmuma pieņemšanas brīža. Policijas lēmumā par nošķiršanu var noteikt arī aizliegumu personai, kas rada draudus, kontaktēties ar aizsargājamo personu;

11) nogādāt ārstniecības iestādē personas, kurām ir nepārprotami psihiski traucējumi un kuras ar savām darbībām rada acīmredzamas briesmas sev vai apkārtējiem cilvēkiem;

12) nogādāt ārstniecības iestādē personas, kuras mēģinājušas izdarīt pašnāvību, un noskaidrot notikušā apstākļus;

13) veikt to personu uzskaiti, kuras izdarījušas noziedzīgus nodarījumus un administratīvos pārkāpumus vai kuru meklēšana ir izsludināta, kā arī veikt uzskaiti par tiem priekšmetiem un faktiem, kuri nepieciešami policijas uzdevumu pildīšanai;

13^1) veikt to personu uzskaiti, attiecībā uz kurām pieņemts policijas lēmums par nošķiršanu;

13^2) veikt to personu uzskaiti, kurām ar tiesas vai tiesneša lēmumu noteikti pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļi;

13^3) veikt to personu uzskaiti, attiecībā uz kurām ārvalsts iestāde izsniegusi Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 606/2013 5.pantā minēto apliecību;

14) reģistrēt, iegūt pirkstu nospiedumus, citus personu identifikācijai nepieciešamos datus un skaņu ierakstus, fotografēt un filmēt aizturētas, aizdomās turētas, apsūdzētas, notiesātas personas, kā arī personas, kuras izdarījušas citus likumpārkāpumus, ja tās apzināti pretojas personības noskaidrošanai;

14^1) novērot publiskas vietas un tajās esošas personas, tai skaitā izmantojot tehniskos līdzekļus, lai savlaicīgi novērstu un atklātu iespējamo sabiedriskās kārtības apdraudējumu, noziedzīgu nodarījumu, atrastu meklēšanā izsludinātas personas vai transportlīdzekļus, kā arī, izmantojot tehniskos līdzekļus, novērot policijas iestāžu ēkas, telpas un teritoriju, policijas apsargājamos objektus, lai nodrošinātu policijas iestāžu ēku, telpu un teritorijas apsardzi, aizturēto personu un apsargājamo objektu drošību;

14^2) DNS nacionālās datu bāzes izveidošanu un izmantošanu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā iegūt bioloģiskos materiālus;

14^3) ar attiecīgā valdītāja atļauju apskatīt publiski nepieejamas vietas un tajās esošos priekšmetus;

15) uz laiku ierobežot vai pārtraukt transporta vai gājēju kustību ielās un uz ceļiem, kā arī personu iekļūšanu atsevišķās vietās vai objektos un izkļūšanu no tiem, ja to prasa sabiedrības drošības, personu dzīvības, veselības un mantas aizsardzības, kā arī izmeklēšanas intereses;

16) jebkurā diennakts laikā iekļūt dzīvoklī bez tajā dzīvojošo atļaujas (ja nepieciešams, lietojot fizisku spēku) gadījumos, kad persona aizturama nozieguma vietā vai apdraudēta citu personu dzīvība;

jebkurā diennakts laikā iekļūt nedzīvojamās telpās un zemes gabalu teritorijā (ja nepieciešams, lietojot fizisku spēku), izņemot tās nedzīvojamās telpas un zemes gabalu teritoriju, kam ir eksteritoriāls vai speciālā režīma statuss, gadījumos, kad persona aizturama nozieguma vietā, apdraudēta citu personu dzīvība, ir pamatotas aizdomas, ka tajā atrodas persona, kura tiek turēta aizdomās, apsūdzēta vai notiesāta par smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu un izvairās no izmeklēšanas, tiesas vai soda izciešanas, vai bezvēsts prombūtnē esoša nepilngadīga persona, kā arī stihisko nelaimju un citu ārkārtēju notikumu gadījumos, kad apdraudēta personu un sabiedrības drošība.

Ikreiz, kad policijas darbinieki šajā pantā paredzētajos gadījumos ir iekļuvuši personu dzīvoklī pret iemītnieku gribu vai lietojot fizisku spēku, par to nekavējoties, bet ne vēlāk kā 24 stundu laikā rakstveidā jāziņo prokuroram.

Jebkurā citā gadījumā iekļūšana dzīvojamās un citās telpās ir pieļaujama tikai likumā noteiktajos gadījumos uz tiesneša lēmuma pamata vai neatliekamos gadījumos ar prokurora piekrišanu kratīšanas izdarīšanai;

17) nolūkā konstatēt, vai personas ir lietojušas alkoholu, narkotiskās, psihotropās vai toksiskās vielas, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tās pārbaudīt ar ekspresdiagnostikas testu narkotisko un psihotropo vielu ietekmes konstatēšanai, portatīvām alkohola koncentrācijas noteikšanas mērierīcēm vai nogādāt šīs personas pārbaudes izdarīšanai ārstniecības iestādē, ja atzinums nepieciešams, lai apstiprinātu vai atspēkotu likumpārkāpuma faktu vai objektīvi izskatītu lietu par likumpārkāpuma izdarīšanu;

18) pēc Valsts policijas vai teritoriālās policijas pārvaldes priekšnieka norādījuma plānotu pasākumu izpildes laikā apturēt transportlīdzekļus un izdarīt to apskati (izņemot diplomātisko un konsulāro pārstāvju transportlīdzekļus), lai aizturētu meklēšanā izsludinātas personas un transportlīdzekļus vai atklātu transportlīdzekļu vadītājus, kuri izdara likumpārkāpumus ceļu satiksmes un autopārvadājumu jomā;

19) izdarīt lidmašīnu pasažieru rokas bagāžas un citas bagāžas pārbaudi, bet, ja nepieciešams, arī pasažieru apskati, izņemot diplomātisko un konsulāro pārstāvju un Latvijas Republikas deputātu un viņu bagāžas pārbaudi un apskati;

20) apturēt transportlīdzekli un izdarīt tā apskati, ja ir pamats domāt, ka transportlīdzekļa vadītājs pārkāpis ceļu satiksmi reglamentējošo normatīvo aktu prasības vai transportlīdzeklis tiek izmantots likumpārkāpuma

izdarīšanā; aizliegt lietot transportlīdzekļus, kuru tehniskais stāvoklis apdraud transporta kustības drošību; atstādināt no transportlīdzekļu vadīšanas personas, kuras ir alkohola reibumā, narkotisko vai citu apreibinošu vielu iespaidā, kā arī personas, kurām nav dokumentu par konkrētā transportlīdzekļa lietošanas vai attiecīgās kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām; nogādāt transportlīdzekli policijas iestādē nepieciešamās pārbaudes veikšanai, ja ir izsludināta tā meklēšana vai ir pamats domāt, ka ir nelikumīgi nomainīti vai viltoti transportlīdzekļa reģistrācijas dokumenti, valsts reģistrācijas numura zīme vai transportlīdzekļa agregātu numuri, vai nav transportlīdzekļa reģistrācijas vai īpašuma tiesības apliecinoša dokumenta un citādi nav iespējams konstatēt transportlīdzekļa lietošanas likumību;

20^1) izņemt un nogādāt policijas iestādē ceļu satiksmes negadījuma vietā pamestu avarējušu transportlīdzekli uz laiku līdz lietas apstākļu noskaidrošanai;

20^2) veikt autopārvadājumu uzraudzību un kontroli;

21) ierobežot vai aizliegt remonta un celtniecības, kā arī citu darbu veikšanu ielās un uz ceļiem, ja netiek ievērotas prasības par sabiedrības drošības un transporta kustības drošības garantēšanu;

22) savlaicīgai noziedzīgu nodarījumu novēršanai un atklāšanai, kā arī personu meklēšanai veikt operatīvās meklēšanas pasākumus likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā, arī iesaistot personas slepenā sadarbībā;

23) noziedzīgu nodarījumu tautsaimniecībā novēršanai un atklāšanai, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka tiek gatavoti vai ir izdarīti šādi noziedzīgi nodarījumi:

pārbaudīt iestāžu, privāto tiesību juridisko personu un personu apvienību mantas iegādes likumību un tās uzglabāšanas drošumu ražošanas, transportēšanas un realizācijas vietās, šajā nolūkā apmeklēt iestādes, privāto tiesību juridiskās personas un personu apvienības un kopā ar īpašnieku, viņa pārstāvjiem vai pilnvarotām personām, bet, ja tās izvairās, — kopā ar pašvaldību pārstāvjiem apsekot ražošanas telpas, noliktavas, tirdzniecības un citas dienesta telpas un teritorijas, kā arī transportlīdzekļus; pārbaudīt pie amatpersonām, materiāli atbildīgajām personām un kravu pārvadātājiem dokumentus par materiālajām un citām vērtībām, ja nepieciešams, šo personu klātbūtnē salīdzināt noliktavās, ražošanas un citās telpās, transportlīdzekļos esošo preču, izejvielu, pusfabrikātu un gatavās produkcijas atbilstību dokumentiem, kā arī pieprasīt no šīm personām paskaidrojumus gadījumos, kad ir pārkāpts likums; pieprasīt nepieciešamos dokumentus, ņemt izejvielu, pusfabrikātu un produkcijas paraugus; līdz inventarizācijas uzsākšanai, dokumentu izņemšanai vai apskates izdarīšanai aizzīmogot kases telpas, kā arī dokumentu, naudas, preču un materiālo vērtību glabāšanas vietas, veikt citus pasākumus, lai nodrošinātu to saglabāšanu;

veikt pārbaudes, lai noskaidrotu, kā tiek ievērotas normas un noteikumi patērētāju interešu aizsardzībai, ražojot, uzglabājot, transportējot vai realizējot plaša patēriņa preces, kā arī sniedzot sadzīves pakalpojumus;

pieprasīt no attiecīgajām amatpersonām iestāžu, privāto tiesību juridisko personu un personu apvienību ražošanas, finansiālās un saimnieciskās darbības inventarizāciju, revīziju vai pārbaudi un tautsaimniecības speciālistu piedalīšanos šajos pasākumos;

24) izņemt priekšmetus, izstrādājumus un vielas, kuru izgatavošana, iegādāšanās, glabāšana vai realizēšana ir aizliegta ar likumu vai kuras tiek glabātas bez atļaujas, ja saskaņā ar likumu tāda nepieciešama, kā arī izņemt dokumentus ar viltojuma pazīmēm;

25) *(izslēgts ar 14.04.2005. likumu)*;

26) steidzamos gadījumos ar transportlīdzekļa vadītāja piekrišanu izmantot iestādēm, privātpersonām vai personu apvienībām piederošos transportlīdzekļus (izņemot ārvalstu diplomātisko, konsulāro un citu pārstāvniecību un starptautisko organizāciju transportlīdzekļus, kā arī speciālos transportlīdzekļus) braukšanai uz notikuma vietu vai personu nogādāšanai ārstniecības iestādēs, ja tām steidzami nepieciešama medicīniskā palīdzība, kā arī tādu personu vajāšanai, kuras izdarījušas noziegumus, un aizturēto neatliekamai nogādāšanai policijas iestādē;

27) dienesta vajadzībām bez atlīdzības izmantot valsts un pašvaldību iestādēm piederošos elektroniskos sakaru līdzekļus;

28) bez atlīdzības izmantot sabiedriskos elektroniskos plašsaziņas līdzekļus, pašvaldību interneta vietnes, valsts iestāžu un pašvaldību kontus sociālajos medijos, lai veiktu likumpārkāpumu profilaksi, noskaidrotu likumpārkāpuma izdarīšanas apstākļus un personas, kas to izdarījušas, meklētu noziedzniekus un bez vēsts pazudušos, tai skaitā noskaidrotu tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificētu

neatpazīta cilvēka līķi, tai skaitā katastrofu gadījumos;

29) izsludināt un izmaksāt atlīdzību jebkurai personai par palīdzību noziedzīga nodarījuma atklāšanā un noziedzīgu nodarījumu izdarījušo personu aizturēšanā;

30) likumā noteiktajā kārtībā aizturēt un turēt apsardzībā personas, uz kurām tiek vai var tikt attiecināta piespiedu izraidīšana no valsts;

30[1]) likumā noteiktajā kārtībā liegt Eiropas Parlamenta un Padomes 2018. gada 28. novembra regulas (ES) 2018/1862 par Šengenas Informācijas sistēmas (SIS) izveidi, darbību un izmantošanu policijas sadarbībā un tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un ar ko groza un atceļ Padomes lēmumu 2007/533/TI un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes regulu (EK) Nr. 1986/2006 un Komisijas lēmumu 2010/261/ES 32. panta 1. punkta "d" un "e" apakšpunktā minētajai personai (turpmāk — neaizsargāta persona), iestājoties kādam no attiecīgajās normās norādītajiem gadījumiem, izceļot no Latvijas Republikas, lai draudu novēršanas nolūkā uz laiku šo personu aizsargātu;

31) pieprasīt un saņemt bez maksas no publiskām personām un privātpersonām informāciju, dokumentus un citus materiālus;

32) apturēt atpūtas kuģi un izdarīt tā apskati, ja ir pamats domāt, ka vadītājs pārkāpis noteikumus par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos; veikt pārbaudi, ja ir konstatēts, ka kuģošanas līdzeklis vai tā motors izsludināts meklēšanā, vai rodas pamatotas aizdomas, ka kuģošanas līdzekļa identifikācijas numurs, motora numurs, reģistrācijas dokumenti vai personas vadītāja apliecība ir viltota; atstādināt no atpūtas kuģa vadīšanas personu, kura ir alkoholisko, narkotisko, psihotropo, toksisko, citu apreibinošu vielu vai arī reakcijas ātrumu un uzmanību samazinošu medikamentu ietekmē vai ir tādā slimības vai noguruma pakāpē, ka tas var ietekmēt vadītāja darbspēju un ūdens satiksmes drošību; atstādināt no atpūtas kuģa vadīšanas personu, kurai nav dokumentu, kas apliecina kuģošanas līdzekļa reģistrāciju (ja attiecīgais kuģošanas līdzeklis ir jāreģistrē), vai attiecīgā kuģošanas līdzekļa vadītāja apliecības (ja tāda ir nepieciešama); aizliegt izmantot atpūtas kuģi, kas nav tehniskā kārtībā, nav apgādāts ar nepieciešamo aprīkojumu un glābšanas līdzekļiem, kā arī atpūtas kuģi, kuru nepieciešams reģistrēt un kuram nav šim nolūkam paredzētajās vietās norādītas valsts reģistrācijas numura zīmes vai nosaukums; ja nepieciešams, nogādāt atpūtas kuģi tuvākajā atpūtas kuģiem paredzētajā piestātnē, ja ir konstatēts, ka kuģošanas līdzekļa vadītājs nav ievērojis noteikumus par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos;

33) pārbaudīt, vai persona, kura atbrīvota no brīvības atņemšanas iestādes, dzīvo deklarētajā vai norādītajā dzīvesvietā;

34) izdarīt kontrolpirkumu, kā arī iesaistīt tā izdarīšanā citu personu, tajā skaitā nepilngadīgu, lai novērstu un atklātu administratīvos pārkāpumus un noziedzīgus nodarījumus.

35) lemt par rīcību ar atrasto mantu:

a) nodot to kompetentajai institūcijai, kura nodrošina rīcību ar valstij piekritīgo mantu, ja sešu mēnešu laikā no sludinājuma ievietošanas policijas oficiālajā tīmekļvietnē nav noskaidrota atrastās mantas piederība un mantas atradējs atsakās to pārņemt savā īpašumā,

b) iznīcināt tādu atrasto mantu, kurai nav vērtības, kura nav derīga lietošanai, kuras apgrozība aizliegta ar likumu vai kura ir bīstama videi,

c) ieskaitīt valsts budžetā atrastos naudas līdzekļus, ja sešu mēnešu laikā no sludinājuma ievietošanas policijas oficiālajā tīmekļvietnē nav noskaidrota naudas līdzekļu piederība un naudas līdzekļu atradējs atsakās tos pārņemt savā īpašumā.

(Otrā daļa izslēgta ar 13.10.2005. likumu)

Kārtību, kādā transportlīdzekli nogādā policijas iestādē pārbaudei, glabā un atdod īpašniekam, kā arī transportlīdzekļa pārbaudes veikšanas termiņus nosaka Ministru kabinets.

Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā veicama policijas iestāžu ēku, telpu un teritorijas, publisku vietu un tajās esošo personu un policijas apsargājamo objektu novērošana, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī šādas novērošanas rezultātā iegūto datu apstrādes noteikumus.

Ministru kabinets nosaka prasības, kas jāievēro, iesaistot personu kontrolpirkuma izdarīšanā, un kārtību, kādā

izdarāms kontrolpirkums.

Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā veicama to personu uzskaite, attiecībā uz kurām pieņemts policijas lēmums par nošķiršanu, to personu uzskaite, kurām ar tiesas vai tiesneša lēmumu noteikti pagaidu aizsardzības pret vardarbību līdzekļi, un to personu uzskaite, attiecībā uz kurām ārvalsts iestāde izsniegusi Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 606/2013 5.pantā minēto apliecību, kā arī to, kādā apjomā Integrētajā iekšlietu informācijas sistēmā ievadāma informācija par šīm personām.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 05.12.1996., 20.03.1997., 15.06.2000., 04.10.2001., 06.12.2001., 27.05.2004., 14.04.2005., 13.10.2005., 15.06.2006.,14.09.2006., 12.06.2008., 16.09.2010., 21.07.2011., 24.01.2013., 06.03.2014., 12.06.2014., 28.04.2016., 14.03.2019., 20.01.2022., 14.12.2023., 21.11.2024. un 03.12.2025. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2026.)

12.[1] pants. Policijas lēmums par nošķiršanu

Policijas lēmumā par nošķiršanu norāda:

1) iestādes nosaukumu, adresi;

2) lēmuma sastādītāja amatu, vārdu un uzvārdu;

3) personas, kas rada draudus, vārdu, uzvārdu, personas kodu, dzīvesvietas adresi, korespondences adresi un iespējamās uzturēšanās vietas adresi;

4) aizsargājamās personas vārdu, uzvārdu, personas kodu vai dzimšanas datumu un dzīvesvietas adresi;

5) vardarbības draudu riska izvērtējumu;

6) personai, kas rada draudus, uzliktos tiesiskos pienākumus un laiku, kad beidzas to izpildes termiņš;

7) lēmuma pamatojumu (faktu konstatējumu un tiesību normu, saskaņā ar kuru lēmums pieņemts);

8) ziņas par lēmumam pievienotajiem dokumentiem;

9) norādi, kur un kādā termiņā šo lēmumu var apstrīdēt vai pārsūdzēt.

Policijas lēmumu par nošķiršanu paraksta tā sastādītājs. Lēmumu izsniedz pret parakstu personai, kas rada draudus. Ja šī persona atsakās saņemt lēmumu, lēmumam pievieno attiecīgu norādi par to.

Ja aizsargājamā persona vai tās likumiskais pārstāvis vēlas, lai tiesa izskatītu jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību, policijas lēmumā par nošķiršanu iekļauj paziņojumu par datumu un tiesu, kad un kur saņemt par pagaidu aizsardzību pret vardarbību pieņemtā tiesas lēmuma norakstu, ja tiesa izskata minēto jautājumu, kā arī informāciju par to, ka šis datums uzskatāms par attiecīgā tiesas lēmuma paziņošanas datumu un ka tiesas lēmuma noraksta nesaņemšana neietekmē lēmuma tiesiskās sekas.

Policijas lēmums par nošķiršanu ir administratīvais akts, kas stājas spēkā tā pieņemšanas brīdī un ir izpildāms nekavējoties. Policijas lēmumā par nošķiršanu noteiktais pienākums ir spēkā līdz lēmumā norādītajam laikam.

Policijas lēmums par nošķiršanu ir apstrīdams vai pārsūdzams Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā. Policijas lēmuma par nošķiršanu apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Ja pieņemts policijas lēmums par nošķiršanu un aizsargājamā persona vai tās likumiskais pārstāvis vēlas, lai tiesa izskatītu jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību, policija nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā darbdienā nosūta tiesai lēmuma norakstu, personas rakstveida pieteikumu tiesai, kā arī citu informāciju, kas ir policijas rīcībā un var būt noderīga tiesai, izskatot jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību.

Personai, kas rada draudus, var uzlikt piespiedu naudu ikreiz, kad tā pārkāpusi policijas lēmumu par nošķiršanu.

Šā panta septītajā daļā minēto un citu Administratīvā procesa likumā paredzēto piespiedu izpildes līdzekļu piemērošanas apstrīdēšana vai pārsūdzēšana neaptur to izpildi.

Ministru kabinets izdod noteikumus, kuros nosaka:

1) kārtību, kādā pieņem, paziņo un izpilda policijas lēmumu par nošķiršanu, kā arī policijas lēmuma par nošķiršanu veidlapas paraugu;

2) kārtību, kādā pieņem un pārsūta pieteikumu tiesai, lai tā izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību;

3) kārtību, kādā kontrolējama tiesas vai tiesneša lēmuma par pagaidu aizsardzību pret vardarbību un ārvalsts iestāžu nolēmumu, saskaņā ar kuriem izsniegta Eiropas Parlamenta un Padomes regulas Nr. 606/2013 5.pantā minētā apliecība, izpilde.

(06.03.2014. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014. un 20.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2022.)

12.[2] pants. Lēmums par izceļošanas aizliegumu

Valsts policijas priekšnieka pilnvarotais darbinieks nekavējoties var pieņemt lēmumu par aizliegumu neaizsargātai personai uz laiku līdz četriem mēnešiem izceļot no Latvijas Republikas, ja konstatēti visi turpmāk minētie apstākļi:

1) saņemta informācija vai iesniegums, kas liecina par šā likuma 12. panta pirmās daļas 30.[1] punktā minēto nosacījumu esību — neaizsargātas personas dzīvība, veselība vai drošība var tikt apdraudēta;

2) nepastāv citi alternatīvi personas tiesības un likumiskās intereses mazāk ierobežojoši līdzekļi, ar kuriem būtu iespējams novērst attiecīgo apdraudējumu.

Valsts policijas priekšnieka pilnvarotā darbinieka lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas brīdī. Lēmuma apstrīdēšana neaptur tā darbību.

Valsts policija par pieņemto lēmumu par aizliegumu neaizsargātai personai izceļot no Latvijas Republikas nekavējoties, bet ne vēlāk kā nākamajā dienā informē Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldi.

Valsts policijas priekšnieks apstrīdēšanas iesniegumu izskata un lēmumu pieņem 10 dienu laikā. Pieteikuma iesniegšana tiesā neaptur lēmuma par aizliegumu neaizsargātai personai izceļot no Latvijas Republikas darbību.

Ministru kabinets nosaka ziņu apjomu, kas par neaizsargātu personu, attiecībā uz kuru pieņemts lēmums par liegumu izceļot no Latvijas Republikas, un par bērnu, attiecībā uz kuru tiesa ir pieņēmusi lēmumu par aizliegumu viņu izvest no valsts, iekļaujams Personu izceļošanas un izvešanas liegumu reģistrā, kā arī šo ziņu iekļaušanas kārtību, glabāšanas termiņus, dzēšanas kārtību un institūcijas, kurām piešķirama piekļuve reģistrā iekļautajām ziņām.

(14.12.2023. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2024.)

13. pants. Policijas darbinieka tiesības lietot fizisku spēku, speciālos līdzekļus, speciālos transportlīdzekļus, izmantot dienesta suņus un zirgus un ievietot aizturētās personas pagaidu turēšanas vietās

Policijas darbiniekam, pildot dienesta pienākumus, ir tiesības lietot fizisku spēku, speciālos cīņas paņēmienus, speciālos līdzekļus (ķīmiskās vielas, priekšmetus vai mehānismus, kas paredzēti pašaizsardzībai vai sabiedriskās kārtības un drošības garantēšanai, bet nav ieroči) un speciālos transportlīdzekļus, izmantot dienesta suņus un zirgus, kā arī ievietot aizturētās personas pagaidu turēšanas telpās un šim nolūkam paredzētajos transportlīdzekļos, bet izņēmuma gadījumā, ja ir liels aizturēto personu skaits, arī uz laiku norobežotās pagaidu turēšanas vietās, lai:

1) atvairītu uzbrukumu personām, policijas darbiniekiem un personām, kas pilda dienesta pienākumus sabiedrības drošības garantēšanā un cīņā pret noziedzību;

2) atvairītu uzbrukumu ēkām, telpām, celtnēm un transportlīdzekļiem neatkarīgi no to piederības vai atbrīvotu apbruņotu personu ieņemtos objektus;

3) atbrīvotu ķīlniekus;

4) novērstu masu nekārtības un sabiedriskās kārtības grupveida pārkāpumus;

5) aizturētu un nogādātu policijas iestādē likumpārkāpējus, kā arī savaldītu aizturētās, arestētās, apcietinātās

un notiesātās personas, ja tās nepakļaujas vai pretojas policijas darbiniekiem vai ir pamats uzskatīt, ka tās var bēgt vai nodarīt kaitējumu apkārtējiem cilvēkiem vai sev;

6) pārtrauktu ļaunprātīgu nepakļaušanos likumīgām prasībām, kuras izvirza policijas darbinieki vai citas personas, pildot dienesta pienākumus sabiedriskās kārtības garantēšanā vai cīņā pret noziedzību;

7) pārtrauktu attālināti vadāmas ierīces pārvietošanos gaisā, ūdenī vai uz sauszemes, ja tā apdraud sabiedrības drošību, personu dzīvību vai veselību, apsargājamo objektu vai kritiskās infrastruktūras drošību, apdraud vai traucē policijas uzdevumu izpildi vai ja ir pamats uzskatīt, ka tā tiek izmantota noziedzīga nodarījuma izdarīšanā.

Fiziska spēka, speciālo cīņas paņēmienu, speciālo līdzekļu un speciālo transportlīdzekļu lietošanas vai dienesta suņu un zirgu izmantošanas veidu un intensitāti, kā arī nepieciešamību ievietot personas pagaidu turēšanas telpā, šim nolūkam paredzētajā transportlīdzeklī vai uz laiku norobežotā pagaidu turēšanas vietā nosaka konkrētās situācijas raksturs un personas individuālās iezīmes. Lietojot fizisku spēku, speciālos cīņas paņēmienus, speciālos līdzekļus un speciālos transportlīdzekļus vai izmantojot dienesta suņus un zirgus, maksimāli jāierobežo to nodarītais kaitējums, kā arī jānodrošina cietušajiem pirmās palīdzības sniegšana, ja tā ir nepieciešama. Ja fiziska spēka, speciālo cīņas paņēmienu, speciālo līdzekļu un speciālo transportlīdzekļu lietošanas vai dienesta suņu vai zirgu izmantošanas rezultātā personai radies ievainojums vai iestājusies tās nāve, policijas darbiniekam nekavējoties jāziņo par to tiešajam priekšniekam, kas šo faktu dara zināmu attiecīgajai prokuratūras iestādei.

Aizliegts lietot speciālos līdzekļus (izņemot roku dzelžus un sasiešanas līdzekļus), speciālos cīņas paņēmienus un speciālos transportlīdzekļus, kā arī izmantot dienesta suņus un zirgus pret sievietēm, personām ar redzamām invaliditātes pazīmēm un mazgadīgām personām, izņemot masu nekārtību vai sabiedriskās kārtības grupveida pārkāpumu laikā, kā arī gadījumos, kad tiek apdraudēta citu personu dzīvība vai veselība vai kad tiek izrādīta bruņota pretošanās vai izdarīts bruņots uzbrukums.

Speciālo līdzekļu veidus un šo līdzekļu lietošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Uzsākot personas apsargāšanu vai konvojēšanu, kā arī pirms šīs personas ievietošanas pagaidu turēšanas telpā, šim nolūkam paredzētajā transportlīdzeklī vai uz laiku norobežotā pagaidu turēšanas vietā personu pārmeklē tā paša dzimuma policijas darbinieks un pārbauda pie šīs personas esošās mantas, lai izņemtu priekšmetus, kurus tā var izmantot uzbrukumam policijas darbiniekam vai ar kuriem iespējams nodarīt miesas bojājumus citiem cilvēkiem vai sev.

Kārtību, kādā personas tiek ievietotas un turētas pagaidu turēšanas telpās, šim nolūkam paredzētajā transportlīdzeklī, kā arī uz laiku norobežotās pagaidu turēšanas vietās, un prasības šādu telpu, šim nolūkam paredzēto transportlīdzekļu un uz laiku norobežoto pagaidu turēšanas vietu aprīkošanai nosaka Ministru kabinets.

(12.06.2008. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 21.07.2011. un 27.03.2025. likumu, kas stājas spēkā 24.04.2025.)

13.[1] pants. Policijas darbinieka tiesības izmantot sprāgstvielas un spridzināšanas ietaises

Par sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanu uzskatāma mērķtiecīga iedarbība uz dzīvu būtni vai objektu.

Policijas darbinieks, pildot attiecīgus uzdevumus, ir tiesīgs izmantot sprāgstvielas un spridzināšanas ietaises, kas viņam izsniegtas lietošanai dienesta vajadzībām, galējās nepieciešamības situācijā, lai:

1) atbrīvotu bruņotu personu ieņemtu objektu vai iznīcinātu nocietinājumu;

2) atvairītu grupveida vai bruņotu uzbrukumu, kurā tiek izmantoti ieroči, kaujas tehnika vai transportlīdzekļi, objektiem, iestādēm, privāto tiesību juridiskajām personām un personu apvienībām, policijas darbiniekiem un citām personām;

3) aizturētu personu vai personu grupu par smaga vai sevišķi smaga nozieguma gatavošanu, izdarīšanu vai šādu noziegumu izdarīšanas laikā;

4) atbrīvotu ķīlniekus;

5) iznīcinātu sprāgstvielas vai spridzināšanas ietaises.

Policijas darbiniekam ir tiesības izmantot sprāgstvielas un spridzināšanas ietaises, nebrīdinot par nodomu to darīt.

Sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanai jābūt nepieciešamai un samērīgai, maksimāli ierobežojot to nodarīto kaitējumu.

Visos sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas gadījumos policijas darbiniekam jādara viss iespējamais, lai garantētu citu personu drošību, kā arī lai sniegtu cietušajiem nepieciešamo pirmo palīdzību. Ja sprāgstvielu un spridzināšanas ietaišu izmantošanas rezultātā personai radies ievainojums vai iestājusies tās nāve, policijas darbiniekam nekavējoties jāziņo par to tiešajam priekšniekam, kas šo faktu dara zināmu attiecīgajai prokuratūras iestādei.

(27.03.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.04.2025.)

14. pants. Policijas darbinieka tiesības pielietot šaujamieroci

Par šaujamieroča pielietošanu uzskatāms mērķtiecīgs šāviens.

Policijas darbiniekam ir tiesības pastāvīgi glabāt un nēsāt šaujamieroci, kas viņam izsniegts lietošanai dienesta vajadzībām. Policijas darbinieka rīcībā esošo šaujamieroču glabāšanas un nēsāšanas noteikumus un kārtību nosaka Latvijas Republikas iekšlietu ministrs.

Policijas darbinieks ir tiesīgs pielietot šaujamieroci galējas nepieciešamības situācijā, lai:

1) aizsargātu citas personas un sevi no uzbrukuma, kas reāli apdraud dzīvību vai var nodarīt kaitējumu veselībai, novērstu mēģinājumu vardarbīgi iegūt šaujamieroci;

2) atbrīvotu ķīlniekus;

3) atvairītu grupveida vai bruņotu uzbrukumu policijas darbiniekiem vai citām personām, kuras pilda dienesta pienākumus sabiedrības drošības garantēšanā un cīņā pret noziedzību;

4) atvairītu grupveida vai bruņotu uzbrukumu apsargājamiem objektiem, telpām, celtnēm, iestādēm, privāto tiesību juridiskajām personām un personu apvienībām;

5) aizturētu personu, kura izrāda bruņotu pretošanos vai kura pārsteigta smaga vai sevišķi smaga nozieguma izdarīšanas brīdī, vai izbēgusi no apcietinājuma, kā arī lai aizturētu apbruņotu personu, kura atsakās izpildīt likumīgu prasību nodot ieroci vai sprāgstvielas;

6) apturētu transportlīdzekli, nodarot tam bojājumus, ja tā vadītājs ar savu rīcību rada reālus draudus personu dzīvībai un veselībai un nepakļaujas policijas darbinieka prasībai apstādināt transportlīdzekli un ja nav citas iespējas viņu aizturēt;

6^1) pārtrauktu attālināti vadāmas ierīces pārvietošanos gaisā, ūdenī vai uz sauszemes, ja tā apdraud sabiedrības drošību, personu dzīvību vai veselību, apsargājamo objektu vai kritiskās infrastruktūras drošību, apdraud vai traucē policijas uzdevumu izpildi vai ja ir pamats uzskatīt, ka tā tiek izmantota noziedzīga nodarījuma izdarīšanā;

7) padarītu nekaitīgu dzīvnieku, kurš apdraud cilvēka dzīvību vai veselību.

Policijas darbiniekam ir arī tiesības izmantot šaujamieroci, lai dotu trauksmes signālu vai izsauktu palīdzību.

Pirms šaujamieroča pielietošanas ir jābrīdina par nodomu to darīt. Ja nepieciešams, var izdarīt arī brīdinājuma šāvienu.

Bez brīdinājuma šaujamieroci var pielietot:

1) ja uzbrukums ir pēkšņs vai uzbrukumā tiek izmantoti ieroči, kaujas tehnika, jebkuru veidu mehāniskie transportlīdzekļi;

2) ja tas nepieciešams ķīlnieku atbrīvošanai;

3) ja notiek bēgšana no apcietinājuma, pielietojot ieroci vai izmantojot transportlīdzekli, vai notiek apcietināto

bēgšana no transportlīdzekļa tā braukšanas laikā;

4) šā panta trešās daļas 6.[1] punktā minētajā gadījumā.

Aizliegts pielietot un izmantot šaujamieročus vietās, kur to pielietošanas rezultātā var ciest citas personas, kā arī aizliegts pielietot šaujamieročus pret sievietēm un nepilngadīgām personām, izņemot gadījumus, kad tās izdara bruņotu uzbrukumu, izrāda bruņotu pretošanos vai ar grupveida uzbrukumu apdraud citu personu vai policijas darbinieku dzīvību.

Policijas darbiniekam ir tiesības izvilkt šaujamieroci un sagatavot to šaušanai, ja viņš uzskata, ka konkrētajā situācijā nav izslēgta tā pielietošana vai izmantošana. Ja aizturētā persona tīšām izdara negaidītas kustības vai citas bīstamas darbības, kuras policijas darbinieks var saprast kā vardarbības mēģinājumu, mēģina tuvoties policijas darbiniekam tuvāk par viņa norādīto attālumu, policijas darbiniekam ir tiesības pielietot šaujamieroci saskaņā ar šo likumu.

Visos šaujamieroču pielietošanas un izmantošanas gadījumos policijas darbiniekam jādara viss iespējamais, lai garantētu citu personu drošību, kā arī lai sniegtu cietušajiem nepieciešamo pirmo palīdzību. Par katru šaujamieroča pielietošanas gadījumu atbildīgajai policijas iestādes amatpersonai nekavējoties jāziņo prokuroram.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 15.06.2000., 13.10.2005., 12.06.2008. un 27.03.2025. likumu, kas stājas spēkā 24.04.2025.)

III[1] nodaļa
POLICIJAS RESORISKĀ PĀRBAUDE

(Nodaļa 16.09.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

14.[1] pants. Policijas resoriskās pārbaudes veikšanas nosacījumi

Policijas resorisko pārbaudi var uzsākt, lai:

1) pārbaudītu, kā tiek ievērotas tiesību normas, kuru izpildes kontrole un uzraudzība uzdota policijai;

2) likumā noteiktajos gadījumos veiktu personu meklēšanu;

3) noskaidrotu tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificētu neatpazīta cilvēka līķi.

Policijas resorisko pārbaudi atbilstoši kompetencei veic policijas darbinieks saskaņā ar šā likuma 12.pantā vai citos likumos policijai noteiktajām tiesībām. Resoriskās pārbaudes procesā policijas darbiniekam nav tiesību veikt darbības, kas īstenojamas tikai kriminālprocesa vai administratīvā pārkāpuma procesa ietvaros.

Policijas resorisko pārbaudi, kas uzsākta saskaņā ar šā panta pirmās daļas 1.punktu, pabeidz mēneša laikā vai ātrāk, ja tiek uzsākts kriminālprocess vai administratīvā pārkāpuma process.

Ja objektīvu iemeslu dēļ šā panta trešajā daļā noteikto termiņu nav iespējams ievērot, policijas struktūrvienības priekšnieks to var pagarināt uz laiku, ne ilgāku par četriem mēnešiem. Ja resoriskā pārbaude uzsākta uz iesnieguma pamata, par termiņa pagarināšanu paziņo iesniedzējam.

Policijas resorisko pārbaudi, kas uzsākta saskaņā ar šā panta pirmās daļas 2. vai 3.punktu, pabeidz, ja sasniegts šīs pārbaudes mērķis vai zudis tās uzsākšanas pamats.

Policijas resoriskās pārbaudes materiālus, kas saistīti ar personas meklēšanu, tāda cilvēka personības noskaidrošanu, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai ar neatpazīta cilvēka līķa identificēšanu, glabā vienkopus meklēšanas lietā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2022.)

14.[2] pants. Institūciju sadarbība un informācijas apmaiņa ar Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas starpniecību

Ja nepieciešams noskaidrot personas, mantas vai dokumenta atrašanās vietu, tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificēt neatpazīta cilvēka līķi, policijas darbinieks, kas veic policijas resorisko pārbaudi, var lemt par attiecīgo ziņu iekļaušanu Integrētajā iekšlietu informācijas sistēmā personas, mantas vai dokumenta atrašanās vietas noskaidrošanai vai tāda cilvēka personības noskaidrošanai, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai neatpazīta cilvēka līķa identificēšanai.

Ja zudusi nepieciešamība vai pamats noskaidrot personas, mantas vai dokumenta atrašanās vietu vai tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificēt neatpazīta cilvēka līķi, policijas darbinieks, kas veic policijas resorisko pārbaudi, lemj par attiecīgo ziņu dzēšanu no Integrētās iekšlietu informācijas sistēmas.

Integrētajā iekšlietu informācijas sistēmā iekļaujamo ziņu apjomu, to iekļaušanas pamatu un mērķi, iekļaušanas, izmantošanas un dzēšanas kārtību, institūcijas, kurām piešķirama piekļuve šajā sistēmā iekļautajām ziņām, kā arī rīcību, konstatējot personu, mantu vai dokumentu vai noskaidrojot tāda cilvēka personību, kurš nespēj sniegt ziņas par sevi, vai identificējot neatpazīta cilvēka līķi, ja attiecīgās ziņas ir iekļautas šajā informācijas sistēmā, nosaka Ministru kabinets.

IV nodaļa
POLICIJAS STRUKTŪRA, POLICIJAS IESTĀŽU KOMPETENCES UN ATBILDĪBAS NOŠĶIRŠANA

15. pants. Policijas struktūra un padotība

Policija sastāv no Valsts policijas, pašvaldības policijas un ostas policijas.

Valsts policija savas kompetences ietvaros izpilda savus pienākumus visā Latvijas Republikas teritorijā, pašvaldības policija — attiecīgajā administratīvajā teritorijā un citas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kura deleģējusi šajā likumā noteikto pienākumu vai uzdevumu izpildi, bet ostas policija — normatīvajos aktos noteiktajās ostas robežās.

Valsts policija ir iekšlietu ministra pārraudzībā esoša iestāde.

Pašvaldības policija ir iekļauta attiecīgās pašvaldības sastāvā, ostas policija — attiecīgās Ostas pārvaldes sastāvā, bet darba organizācijas jautājumos pašvaldības policija un ostas policija sadarbojas ar Valsts policiju.

(28.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 24.01.2013. un 04.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

16. pants. Valsts policija

Valsts policijas sastāvā ietilpst Valsts policijas centrālais aparāts un tam pakļautās struktūrvienības.

Valsts policijai ir savs karogs. Valsts policijas struktūrvienībām var būt savi karogi.

(Trešā daļa izslēgta ar 13.05.1999. likumu.)

(20.03.1997. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.05.1999. likumu, kas stājas spēkā 01.07.1999.)

17. pants. Kārtības policija

(Izslēgts 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

18. pants. Kriminālpolicija

(Izslēgts 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

19. pants. Pašvaldības policija

Pašvaldība izveido pašvaldības policiju vai pašvaldības izveido kopīgu pašvaldības policiju, vai pašvaldība Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā deleģē visus pašvaldības policijas uzdevumus citai pašvaldībai.

Pašvaldība, kurā izveidota pašvaldības policija, atsevišķus pašvaldības policijas uzdevumus Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā var deleģēt citai pašvaldībai.

Pašvaldības policijas pienākumos ietilpst:

1) likumpārkāpumu profilakse;

2) *(izslēgts ar 28.10.2010. likumu)*;

2^1) ar iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, saistītu iesniegumu un informācijas reģistrēšana, reaģēšana uz sniegto informāciju, kā arī saņemtās informācijas nodošana kompetentām amatpersonām un institūcijām;

3) *(izslēgts ar 11.10.2018. likumu)*;

4) kontrole pār to, kā tiek izpildīti pašvaldību saistošie noteikumi, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, kā arī administratīvo sodu piemērošana par šo noteikumu pārkāpšanu un to izpilde;

5) Valsts policijas un Valsts drošības dienesta atbalstīšana sabiedrības drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā;

6) tūlītēju draudu novēršana, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu aizsargājamās personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai, līdz tiesa izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību;

7) Valsts robežsardzes atbalstīšana ārvalstnieku un bezvalstnieku ieceļošanas, uzturēšanās, izceļošanas un tranzīta noteikumu ievērošanas kontrolē un profilaksē.

(Trešā daļa izslēgta ar 14.12.2023. likumu)

Ja ienāk ziņas par to, ka tiek gatavots vai ir izdarīts likumpārkāpums, kura izskatīšana ir Valsts policijas kompetencē, pašvaldības policija veic nepieciešamos pasākumus tā novēršanai, pārkāpēja aizturēšanai, notikuma vietas apsargāšanai un nekavējoties par to paziņo attiecīgajai Valsts policijas iestādei (amatpersonai), kā arī nodod tai likumpārkāpēju un attiecīgos dokumentus par viņu. Šajos jautājumos Valsts policijas amatpersonu norādījumi ir saistoši pašvaldības policijas darbiniekiem.

Pašvaldības policijas darbinieku skaitu nosaka attiecīgā pašvaldība vai Pašvaldību likumā noteiktā uzraudzības padome. Pašvaldības policijas sastāvā var būt tās priekšnieks, viņa vietnieki, vecākie inspektori, inspektori un jaunākie inspektori, kā arī vecākie kārtībnieki, kārtībnieki un jaunākie kārtībnieki. Pašvaldības policisti savus pienākumus pilda formas tērpā. Pamatprasības formas tērpam nosaka Ministru kabinets.

Pašvaldības policijas darbiniekam savas kompetences ietvaros ir visas šā likuma 12.panta pirmās daļas 1.—6., 8.—12., $14.^1$, $14.^3$, 15., 17., 20., 21., 24., 26.—28., 31., 32. un 34.punktā minētās tiesības, tiesības šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā, iestājoties šā likuma 13.panta pirmajā daļā minētajiem apstākļiem, lietot fizisku spēku, speciālos cīņas paņēmienus, speciālos līdzekļus, kā arī ievietot personas pagaidu turēšanas telpās un šim nolūkam paredzētajos transportlīdzekļos, bet izņēmuma gadījumā, ja ir liels aizturēto personu skaits, arī uz laiku norobežotās pagaidu turēšanas vietās. Pildot šā panta otrās daļas 6.punktā minēto pienākumu, pašvaldības policijas darbiniekam ir arī šā likuma 12.panta pirmās daļas $13.^1$ un 16.punktā minētās tiesības, kā arī tiesības pieņemt policijas lēmumu par nošķiršanu.

Speciālos līdzekļus, kurus ir tiesīgi lietot pašvaldības policijas darbinieki, kā arī šo speciālo līdzekļu lietošanas kārtību nosaka Ministru kabinets.

Pašvaldības policijas darbiniekiem ir tiesības šā likuma 14.pantā noteiktajā kārtībā un paredzētajās situācijās pielietot šaujamieročus.

(Devītā daļa zslēgta ar 14.03.2019. likumu)

Ministru kabinets nosaka šā panta otrās daļas $2.^1$ punktā minēto ziņu reģistrēšanas kārtību, apjomu un glabāšanas termiņus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 01.09.1992., 08.06.1994., 20.03.1997., 13.05.1999., 15.06.2000., 27.05.2004., 15.06.2006., 14.09.2006., 12.06.2008., 28.10.2010., 24.01.2013., 06.03.2014., 11.10.2018., 14.03.2019., 20.01.2022.,

14.12.2023. un 27.03.2025. likumu, kas stājas spēkā 24.04.2025.)

19.[1] pants. Ostas policija

Ostas pārvalde kā publisko tiesību juridiskā persona drīkst izveidot ostas policiju.

Ostas policijas pienākumos ietilpst:

1) likumpārkāpumu profilakse ostas teritorijā;

1[1]) ar iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, saistītu iesniegumu un informācijas reģistrēšana, reaģēšana uz sniegto informāciju, kā arī saņemtās informācijas nodošana kompetentām amatpersonām un institūcijām;

2) apsardzes un caurlaižu režīma nodrošināšana ostā;

3) par administratīvo pārkāpumu izdarīšanu ostas teritorijā aizturētu personu apsargāšana;

4) to pašvaldības izdoto ostas noteikumu un sabiedriskās kārtības noteikumu ievērošanas kontrole, par kuru pārkāpšanu paredzēta administratīvā atbildība, administratīvā pārkāpuma procesa uzsākšana, izskatīšana un pieņemto lēmumu izpildes kontrole;

5) Valsts policijas un Valsts drošības dienesta atbalstīšana sabiedrības drošības garantēšanā un noziedzības apkarošanā.

Ja ostas policijai ienāk ziņas par to, ka tiek gatavots vai ir izdarīts likumpārkāpums, kura izskatīšana nav tās kompetencē, ostas policija veic nepieciešamos pasākumus likumpārkāpuma novēršanai, pārkāpēja aizturēšanai, notikuma vietas apsargāšanai un nekavējoties par to paziņo kompetentajai valsts pārvaldes iestādei (amatpersonai), kā arī nodod tai likumpārkāpēju un dokumentus par viņu. Šajos gadījumos valsts pārvaldes iestāžu amatpersonu norādījumi ir saistoši ostas policijas darbiniekiem.

Ostas policijas darbinieku skaitu nosaka attiecīgā ostas pārvalde. Ostas policijas sastāvā var būt tās priekšnieks, viņa vietnieki, vecākie inspektori, inspektori un jaunākie inspektori, kā arī vecākie kārtībnieki, kārtībnieki un jaunākie kārtībnieki. Ostas policisti savus pienākumus pilda iekšlietu ministra apstiprinātajā vienota parauga formas tērpā.

Ostas policijas darbiniekiem ir viņu kompetencei atbilstošā apmērā šā likuma 12.panta pirmās daļas 1.—6., 8., 9., 14.[1], 15., 17., 20., 21. un 32.punktā noteiktās tiesības, kā arī tiesības šā likuma 13.pantā noteiktajā kārtībā lietot fizisku spēku, speciālos līdzekļus, speciālos transportlīdzekļus, izmantot dienesta suņus un zirgus un ievietot aizturētās personas pagaidu turēšanas vietās.

Speciālos līdzekļus, kurus ir tiesīgi lietot ostas policijas darbinieki, kā arī šo speciālo līdzekļu lietošanas kārtību nosaka Ministru kabinets. Ostas policijas darbiniekiem ir tiesības šā likuma 14.pantā noteiktajā kārtībā un paredzētajās situācijās pielietot šaujamieročus.

Ministru kabinets nosaka šā panta otrās daļas 1.[1] punktā minēto ziņu reģistrēšanas kārtību, apjomu un glabāšanas termiņus.

(28.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11.10.2018., 14.03.2019. un 20.01.2022. likumu, kas stājas spēkā 17.02.2022.)

20. pants. Valsts policijas centrālā aparāta un tam pakļauto apakšvienību kompetence

(Izslēgts ar 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

21. pants. Prasības pašvaldības policijas darbiniekam

Par pašvaldības policijas darbinieku var būt persona, kura atbilst šādām prasībām:

1) ir pilngadīgs Latvijas pilsonis;

2) nav sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

3) nav notiesāta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, atbrīvojot no soda;

4) nav saukta pie kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, izņemot gadījumu, kad persona ir saukta pie kriminālatbildības, bet kriminālprocess pret to izbeigts uz reabilitējoša pamata;

5) ir ieguvusi vismaz vidējo izglītību.

Par pašvaldības policijas priekšnieku un viņa vietnieku var pieņemt darbā personu, kura atbilst šā panta pirmās daļas 1., 2., 3. un 4.punktā noteiktajām prasībām un ir ieguvusi augstāko izglītību.

Pašvaldības policijas priekšnieku un viņa vietnieku pieņem darbā, ja saņemta iekšlietu ministra rakstveida piekrišana. Iekšlietu ministrs rakstveida piekrišanu nedod, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

Vakanta pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus vai prombūtnē esoša pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus var pildīt persona, kura atbilst šā panta otrās daļas prasībām. Ja personai uzdod pildīt pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus uz laiku, kas pārsniedz sešus mēnešus, nepieciešams saņemt iekšlietu ministra rakstveida piekrišanu.

(16.09.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014. un 11.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

21.[1] pants. Prasības ostas policijas darbiniekam

Par ostas policijas darbinieku var būt persona, kura atbilst šādām prasībām:

1) ir pilngadīgs Latvijas pilsonis;

2) nav sodīta par tīšu noziedzīgu nodarījumu — neatkarīgi no sodāmības dzēšanas vai noņemšanas;

3) nav notiesāta par tīšu noziedzīgu nodarījumu, atbrīvojot no soda;

4) nav saukta pie kriminālatbildības par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, izņemot gadījumu, kad persona ir saukta pie kriminālatbildības, bet kriminālprocess pret to izbeigts uz reabilitējoša pamata;

5) ir ieguvusi vismaz vidējo izglītību.

Par ostas policijas priekšnieku un viņa vietnieku var pieņemt darbā personu, kura atbilst šā panta pirmās daļas 1.—4.punktā noteiktajām prasībām un kura ir ieguvusi augstāko izglītību.

Ostas policijas priekšnieku un viņa vietnieku pieņem darbā, ja saņemta iekšlietu ministra rakstveida piekrišana. Iekšlietu ministrs rakstveida piekrišanu nedod, ja ir pietiekams pamats uzskatīt, ka persona rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai.

Vakanta ostas policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus vai prombūtnē esoša ostas policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus var pildīt persona, kura atbilst šā panta otrās daļas prasībām. Ja personai uzdod pildīt ostas policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus uz laiku, kas pārsniedz sešus mēnešus, nepieciešams saņemt iekšlietu ministra rakstveida piekrišanu.

(28.10.2010. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 12.06.2014. un 11.10.2018. likumu, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

V nodaļa
POLICIJAS DARBINIEKA TIESISKĀ AIZSARDZĪBA, DARBĪBAS GARANTIJAS UN ATBILDĪBA

22. pants. Policijas darbinieka tiesiskā aizsardzība

Policijas darbinieks ir valsts varas pārstāvis, un likumīgās prasības un rīkojumi, ko viņš izvirzījis vai devis, pildot dienesta pienākumus, visām personām ir obligāti jāizpilda. Nepakļaušanās policijas darbinieka likumīgajām prasībām ir sodāma. Policijas darbinieks atrodas valsts aizsardzībā, viņa godu un cieņu aizsargā valsts. Policijas darbinieka goda aizskaršana, pretošanās viņam, viņa dzīvības un veselības apdraudējums, kā arī rīcība, kura traucē pildīt dienesta pienākumus, ir sodāma Latvijas Republikas likumos noteiktajā kārtībā.

Policijas darbinieks neatbild par mantisko un fizisko kaitējumu, kas dienesta pilnvaru ietvaros nodarīts likumpārkāpējam, kurš aizturēšanas brīdī nepakļaujas vai pretojas.

Policijas darbinieka prasības ir obligātas un rīcība ir saistoša jebkurai personai, kamēr amatpersona, kas pilnvarota kontrolēt vai uzraudzīt viņa darbību, nebūs tās apturējusi vai atcēlusi.

23. pants. Policijas darbinieka darbības garantijas

Policijas darbinieks, pildot viņam uzliktos pienākumus, ir pakļauts savam tiešajam priekšniekam un augstākam priekšniekam. Ja policijas darbinieks ir saņēmis priekšnieka pavēli, rīkojumu vai norādījumu, kas ir pretrunā ar likumu, viņš ievēro likuma prasības.

Policijas darbiniekam nav saistoši partiju un citu sabiedriski politisko organizāciju un kustību vai to pārstāvju rīkojumi un lēmumi.

Partiju un citu sabiedriski politisko organizāciju un kustību vai to pārstāvju iejaukšanās policijas darbībā ir aizliegta.

(Ceturtā daļa izslēgta ar 15.06.2006. likumu.)

Policijas darbinieku arodbiedrībām nav tiesību pieteikt streikus. Policijas darbiniekam ir tiesības pārsūdzēt tiesā par viņu pieņemtos policijas un Iekšlietu ministrijas iestāžu amatpersonu lēmumus, ja viņš uzskata, ka šie lēmumi nepamatoti ierobežo viņa tiesības vai pilnvaras vai aizskar viņa cieņu. Savu kultūras un sporta vajadzību apmierināšanai policijas darbinieki var izveidot biedrības un klubus, kuru darbību reglamentē likumā noteiktajā kārtībā pieņemti un reģistrēti statūti.

(Sestā daļa izslēgta ar 19.12.2002. likumu.)

(Septītā, astotā, devītā, desmitā, vienpadsmitā un divpadsmitā daļa izslēgta ar 15.06.2006. likumu.)

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.03.1997., 04.10.2001., 20.06.2002., 19.12.2002., 16.12.2004., 14.04.2005., 13.10.2005. un 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

24. pants. Valsts policijas darbinieka nodrošināšana ar dzīvojamo telpu

Valsts policijai ir tiesības pirkt dzīvojamās mājas vai atsevišķus dzīvokļus, kā arī celt dzīvojamās mājas Valsts policijas darbinieku vajadzībām.

Pašvaldība pēc Valsts policijas iestādes lūguma var nodrošināt Valsts policijas darbinieku, kurš dienesta interesēs tiek pārcelts uz citu apdzīvotu vietu, ar dzīvojamo telpu dienesta vietas tuvumā.

(04.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.01.2019.)

25. pants. Citu garantiju piešķiršana policijas darbiniekam

(Izslēgts 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

26. pants. Policijas darbinieka darba laiks un darba samaksa

(Izslēgts 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

27. pants. Policijas darbinieka atbildība

Policijas darbinieks par prettiesisku rīcību ir atbildīgs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Policijas darbinieks nedrīkst veikt vai atbalstīt nekādu darbību, kas saistīta ar spīdzināšanu vai citādu cietsirdīgu, necilvēcīgu, cieņu pazemojošu apiešanos un sodīšanu. Neviens policijas darbinieks nedrīkst atsaukties uz augstākas personas rīkojumu vai tādiem izņēmuma apstākļiem kā karastāvoklis vai kara draudi, draudi nacionālajai drošībai, valsts iekšējā politiskā nestabilitāte vai uz ārkārtējiem apstākļiem, lai attaisnotu spīdzināšanu vai citādu cietsirdīgu, necilvēcīgu vai cieņu pazemojošu apiešanos un sodīšanu.

Apzināta nelikumīgas pavēles vai rīkojuma izpildīšana neatbrīvo policijas darbinieku no atbildības.

Kriminālsodu policijas darbinieks izcieš saskaņā ar vispārējiem noteikumiem, taču atsevišķi no pārējiem notiesātajiem.

Par administratīvo pārkāpumu policijas darbinieks tiek saukts pie administratīvās atbildības likumā noteiktajā kārtībā.

Policijas darbinieka izdoto administratīvo aktu un faktisko rīcību persona var apstrīdēt administratīvo procesu regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 04.10.2001. un 14.04.2005. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

VI nodaļa
DIENESTS VALSTS POLICIJĀ

(Nodaļa izslēgta ar 15.06.2006. likumu, kas stājas spēkā 01.10.2006.)

VII nodaļa
POLICIJAS DARBĪBAS FINANSĒŠANA UN MATERIĀLTEHNISKĀ APGĀDE

34. pants. Valsts policijas finansēšana

Valsts policijas finanšu līdzekļus veido:

1) dotācija no vispārējiem ieņēmumiem valsts budžetā;

2) pašu ieņēmumi, kurus iegūst, noteiktā kārtībā noslēdzot līgumus ar juridiskajām vai fiziskajām personām.

(05.12.1996. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 20.03.1997., 23.10.1997., 04.11.1999., 19.12.2002. un 14.04.2005. likumu, kas stājas spēkā 10.05.2005.)

35. pants. Valsts policijas apgāde

Valsts policija tai paredzēto uzdevumu izpildei tiek nodrošināta ar materiāltehniskajiem līdzekļiem, bruņojumu, speciālajiem līdzekļiem, kā arī dienesta suņiem un zirgiem. Normas Valsts policijas darbinieku apgādei ar materiāltehniskajiem līdzekļiem un bruņojumu, to veidus, kā arī normas Valsts policijas struktūrvienību apgādei ar speciālajiem līdzekļiem, dienesta suņiem un zirgiem nosaka Valsts policijas priekšnieks.

(20.01.2022. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 17.02.2022.)

36. pants. Valsts policijas nodrošināšana ar dienesta telpām

Dzelzceļa, gaisa un ūdens transporta valsts kapitālsabiedrībās izvietotās Valsts policijas struktūrvienības ar telpām nodrošina attiecīgā valsts kapitālsabiedrība, kura sedz telpu ekspluatācijas izdevumus.

(Ar grozījumiem, kas izdarīti ar 13.10.2005. likumu, kas stājas spēkā 27.10.2005.)

37. pants. Pašvaldības policijas un ostas policijas finansēšana un materiāltehniskā apgāde

Pašvaldības policija tiek finansēta un tās materiāltehniskā apgāde tiek veikta no attiecīgās pašvaldības līdzekļiem.

Ostas policija tiek finansēta no attiecīgās ostas pārvaldes līdzekļiem.

(28.10.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.12.2010.)

VIII nodaļa
POLICIJAS DARBĪBAS KONTROLE UN UZRAUDZĪBA

38. pants. Policijas darbības kontrole

Policijas darbību kontrolē Ministru kabinets, iekšlietu ministrs un pašvaldību iestādes savas kompetences ietvaros.

(05.12.1996. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.01.1997.)

39. pants. Uzraudzība pār likumu ievērošanu policijas darbībā

Uzraudzību pār likumu ievērošanu policijas darbībā veic Latvijas Republikas ģenerālprokurors un viņam pakļautie prokurori.

Pārejas noteikumi

(15.06.2006. likuma redakcijā ar grozījumiem, kas izdarīti ar 16.09.2010. likumu, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

1. Neizmaksātos atvaļinājuma pabalstus par 2005.gadu izmaksā šim mērķim piešķirto valsts budžeta līdzekļu ietvaros.

2. Pašvaldības policijas darbinieks, kurš pieņemts darbā līdz 2010.gada 1.novembrim un neatbilst šā likuma 21.panta pirmās daļas 1.punktā minētajām prasībām, var ieņemt pašvaldības policijas darbinieka amatu līdz 2011.gada 1.martam. Ja minētais darbinieks iesniedz naturalizācijas iesniegumu atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas reglamentē uzņemšanu Latvijas pilsonībā, viņš var ieņemt pašvaldības policijas darbinieka amatu līdz naturalizācijas iesnieguma izskatīšanai.

(16.09.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

3. Pašvaldības policijas darbinieks, kurš pieņemts darbā līdz 2010.gada 1.novembrim un neatbilst šā likuma 21.panta pirmās daļas 2., 3. un 4.punktā minētajām prasībām, var ieņemt pašvaldības policijas darbinieka amatu līdz 2011.gada 1.martam.

(16.09.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

4. Pašvaldības policijas darbinieks, kurš pieņemts darbā līdz 2010.gada 1.novembrim un neatbilst šā likuma 21.panta pirmās daļas 5.punktā vai otrajā daļā minētajām izglītības prasībām, var ieņemt pašvaldības policijas darbinieka amatu līdz 2011.gada 1.septembrim. Ja minētais darbinieks uzsāk studijas (mācības) akreditētā izglītības iestādē un iesniedz pašvaldībai izglītības iestādes izsniegtu izziņu par studiju (mācību) uzsākšanu (turpināšanu), viņš var ieņemt pašvaldības policijas darbinieka amatu līdz nepieciešamās izglītības iegūšanai vai studiju (mācību) pārtraukšanai.

(16.09.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

5. Pēc šo pārejas noteikumu 2., 3. un 4.punktā minētā termiņa pašvaldības policijas darbiniekam, kurš neatbilst šā likuma 21.panta pirmajā vai otrajā daļā minētajām prasībām, uzsaka darba līgumu sakarā ar neatbilstību pašvaldības policijas darbiniekam noteiktajām prasībām.

(16.09.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

6. Šā likuma 21.panta pirmās daļas 5.punktā vai otrajā daļā minētās izglītības prasības nepiemēro pašvaldības policijas darbiniekam, kurš pieņemts darbā līdz 2010.gada 1.novembrim, ja viņam līdz vecuma pensijas piešķiršanai noteiktajam vecumam atlikuši seši gadi vai mazāk par sešiem gadiem.

(16.09.2010. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 01.11.2010.)

7. Ministru kabinets līdz 2013.gada 1.jūnijam izdod šā likuma 12.panta piektajā daļā paredzētos noteikumus.

(24.01.2013. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 21.02.2013.)

8. Grozījumi šā likuma 10.panta pirmās daļas 22.punktā, 12.panta sestajā daļā un 12.[1] panta devītās daļas 3.punktā attiecībā uz Eiropas Parlamenta un Padomes regulu Nr. 606/2013 un 12.panta pirmās daļas 13.[3] punkts stājas spēkā 2015.gada 11.janvārī.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.07.2014.)

9. No šā likuma 21.panta ceturtās daļas izrietošā prasība par augstākās izglītības nepieciešamību personai, kurai uzdod pildīt prombūtnē esoša vai vakanta pašvaldības policijas priekšnieka vai viņa vietnieka amata pienākumus, ir obligāta no 2017.gada 1.janvāra.

(12.06.2014. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 11.07.2014.)

10. Ministru kabinets līdz 2016.gada 1.oktobrim izdod šā likuma 10.panta piektajā daļā un 12.panta ceturtajā daļā minētos noteikumus.

(28.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.05.2016.)

11. Līdz šā likuma 12.panta ceturtajā daļā minēto Ministru kabineta noteikumu izdošanai, bet ne ilgāk kā līdz 2016.gada 1.oktobrim piemērojami Ministru kabineta 2009.gada 7.aprīļa noteikumi Nr.305 "Kārtība, kādā veicama publiskas vietas novērošana, izmantojot tehniskos līdzekļus, kā arī novērošanā iegūto datu glabāšana un publiskošana".

(28.04.2016. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 26.05.2016.)

12. Ministru kabinets līdz 2019. gada 31. decembrim izdod šā likuma 19. panta desmitajā daļā un 19.[1] panta septītajā daļā minētos noteikumus. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai pašvaldības policija un ostas policija, reģistrējot ar iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, saistītus iesniegumus un informāciju, nepārsniedz Ministru kabineta 2012. gada 20. marta noteikumos Nr. 190 "Noteikumi par notikumu reģistrēšanas kārtību un policijas reaģēšanas laiku" paredzēto informācijas apjomu.

(11.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

13. Pašvaldības policija un ostas policija iesniegumus un informāciju par iespējamiem likumpārkāpumiem un notikumiem, kuri apdraud personu vai sabiedrības drošību, sāk reģistrēt vienotajā notikumu reģistrā ne vēlāk kā 2025. gada 1. janvārī.

(11.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

14. Ministru kabinets līdz 2020. gada 1. janvārim izdod šā likuma 19. panta piektajā daļā minētos noteikumus.

(11.10.2018. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 07.11.2018.)

15. Grozījums preambulā attiecībā uz Nodokļu un muitas policijas nosaukuma precizēšanu stājas spēkā 2026. gada 1. janvārī.

(27.03.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.04.2025.)

16. Grozījums par šā likuma 10. panta pirmās daļas 8. punkta izteikšanu jaunā redakcijā stājas spēkā 2025. gada 1. jūlijā. Līdz 2026. gada 31. decembrim papildus šā likuma 10. panta pirmās daļas 8. punktā noteiktajam policijas darbinieki nodrošina arī apcietināto un ar brīvības atņemšanu notiesāto personu apsargāšanu un konvojēšanu procesuālo darbību veikšanai no ieslodzījuma vietas uz Valsts policijas īslaicīgās aizturēšanas vietu un no tās, ja procesa virzītājs ir tiesa vai prokuratūra, kā arī no ieslodzījuma vietas medicīniskās ekspertīzes veikšanai un atpakaļ uz ieslodzījuma vietu.

(27.03.2025. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 24.04.2025.)

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvu

(21.11.2024. likuma redakcijā, kas stājas spēkā 18.12.2024.)

Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2016. gada 11. maija direktīvas (ES) 2016/800 par procesuālajām garantijām bērniem, kuri ir aizdomās turētie vai apsūdzētie kriminālprocesā.

Latvijas Republikas Augstākās Padomes priekšsēdētājs A. GORBUNOVS

Latvijas Republikas Augstākās Padomes sekretārs I. DAUDIŠS

Rīgā 1991. gada 4. jūnijā

© Oficiālais izdevējs "Latvijas Vēstnesis"